

ZAKLJUČCI

I

Kada su u pitanju uslovi rada i mogućnost sprovođenja dobre medicinske prakse u smislu poštovanja preporuka i protokola za liječenje bolesti i stanja, osnovni problemi su nedostatak kadra u pojedinim regijama i državama, te nedostatak opreme i snadbjevenosti zdravstvenih ustanova neophodnim medicinskim sredstvima. S tim u vezi, ljekarske komore moraju imati značajniju ulogu u kreiranju zdravstvene politike u svim zemljama u smislu boljeg planiranja edukacije i broja neophodnih izvršilaca, boljeg uvida u stanje opreme koja se trenutno koristi i planiranje njenog obnavljanja kako bi se održao kontakt sa savremenim dostignućima u medicini i zadržala konkurentnost javnog zdravstva u odnosu na privatni sektor, koji je posljednjih godina u ekspanziji kada je region u pitanju.

II

Kada je u pitanju zakonska regulativa, ljekarske komore svih zemalja učesnica, moraju imati mnogo značajniju ulogu prilikom kreiranja svih zakona i propisa koji se tiču oblasti zdravstva. Neophodno je umanjiti uticaj aktuelne politike prilikom zapošljavanja i imenovanja čelnih ljudi na odgovornim funkcijama u zdravstvu. Pretjerani upliv politike u zdravstvo ima često pogubne posljedice za stanje javnog zdravstva, stvara uslove za koruptivne radnje i kreira loše međuljudske odnose.

III

Pitanje profesionalne autonomije ljekara mora biti u isključivoj nadležnosti komora. Komora mora biti institucija koja štiti profesionalnu autonomiju ljekara od pritisaka nadređenih i loših zakonskih rješenja. U tom svom radu, Komora kao institucija koja štiti javni interes, mora saradivati sa sindikatima ljekara i profesionalnim udruženjima.

IV

U svom radu ljekari moraju biti zaštićeni kroz različite modele osiguranja, koji se odnose prvenstveno na osiguranje na radu, osiguranje od medicinske greške i odgovornosti. Različiti su modeli osiguranja, a zajednički

je stav da bi najprihvatljiviji model bio skandinavski model, koji dominantno pitanje osiguranja veže za osiguranje ustanove u kojoj je ljekar zaposlen.

V

Nasilje nad ljekarima je fenomen koji do prije samo dvadesetak godina praktično nije postojao u regionu, a danas je toliko izražen da izaziva kod ljekara osjećaj straha i nezaštićenosti na radnom mjestu. Primjeri nasilja nad ljekarima su brojni, prisutni su u svim zemljama regiona i jedan su od uzroka odliva ljekara iz sistema javnog zdravstva. Zaključak je da se nasilje nad ljekarima nedovoljno kažnjava i da je neophodno da se komore založe da ljekari dobiju status službenih lica za vrijeme koje provode na svom radnom mjestu. Na taj način bi se nasilje nad ljekarima tretiralo kao napad na službeno lice, što bi sigurno demotivisalo potencijalne napadače i obezbijedilo veću zaštitu za ljekare.

VI

Opšti utisak svih učesnika skupa je da je socio-ekonomski položaj ljekara u društvima u kojima živimo loš. To se ne odnosi samo na plate ljekara, koje su u većini država neznatno višije od prosječnih zarada u tim državama, već i na njihov ugled u društvu. Sve češći su emotivno obojeni, uglavnom neosnovani medijski napadi na ljekare i njihov rad. Sudski sporovi se vode senzacionalistički, vrijeđaju dostojanstvo doktora medicine i unose nemir i paniku u ljekarski korpus. Često ne postoji minimum uslova za rad koji neće ugroziti stanje zdravlja pacijenta, a svakako može prouzrokovati ljekarsku grešku.

VII

Svakako najveći problem predstavlja masovan odliv ljekara iz javnog zdravstva. Razlozi su:

- niski lični dohodci doktora medicine;
- nemogućnost stručnog usavršavanja i napredovanja u zdravstvenim ustanovama u kojima rade;
- preopterećenost poslom;
- česti fizički i verbalni napadi na ljekare;
- mobing na radnom mjestu;
- sve veći pritisak na profesionalnu autonomiju ljekara;

- loše uređen zdravstveni sistem;
- negativan stav medija i javnosti prema ljekarskoj profesiji.

Obzirom da živimo, u ekonomskom smislu slabije razvijenim državama, odliv ljekara iz javnog zdravstva, koji dobija na masovnosti, u budućnosti će se pokazati kao moguće nerešiv problem. Iz tog razloga se moraju hitno sprovesti mjere za suzbijanje ovog negativnog fenomena.

Na kraju sastanka postignut je dogovor da okupljanje predsjednika svih ljekarskih komora regiona i zemalja sa područja bivše SFRJ postane tradicija i da se radni sastanak održava jednom godišnje.

Na prvom sljedećem okupljanju donijećemo zvaničan dokument – Memorandum o saradnji.